

Cecilia Nygren
0155 - 26 40 28

2004-12-03

511-2905-2003

Enligt sändlista

Bildande av Naturreservatet Haga hage i Gnesta kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets gränser utmärks i fält.

Reservatets namn skall vara *Naturreservatet Haga hage*.

Översiktskarta



© Lantmäteriet, 2004. Ur Geografiska Sverigedata, 106-2004/188-D

Uppgifter om reservatet

<i>Objektnummer</i>	04-02-102
<i>Natura 2000-beteckning</i>	SE 0220408
<i>Län</i>	Södermanland
<i>Kommun</i>	Gnesta
<i>Församling/socken</i>	Gryt
<i>Lägesbeskrivning</i>	Haga hage ligger på Ånhammar Säteris ägor, ca 1 mil nordost om Sparreholm i centrala Sörmland.
<i>Topografisk karta</i>	Strängnäs 10H SV
<i>Ekonomisk karta</i>	10712, 10713
<i>Areal</i>	22,8 ha, varav land 22,8 ha
<i>Naturgeografisk region</i>	Nr 24, Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken.
<i>Kulturgeografisk region</i>	Gränsen mellan 4, centralbygd och 5, mellanbygd.
<i>Fastigheter</i>	Ånhammar 1:1
<i>Nyttjanderätter/servitut</i>	Ledningsrätt nr 0486-95/46.1 (starkström) och ledningsrätt nr 0482-00/14.1 (tele)
<i>Förvaltare</i>	Länsstyrelsen

Syfte med reservatet

Syftet med naturreservatet Haga hage är:

- Att bevara och utveckla de värdefulla livsmiljöerna västlig taiga och örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ. Att bevara andra av mindre areal utbredda naturtyper som lövsumpskog och äldre ekskogar på sura sandiga marker. Dessa fyra ovan nämnda naturtyper ingår i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden. Strukturer som död ved och äldre träd (av speciellt gran och asp) ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Typiska arter, som t ex knärot och ullticka ska ha ett gynnsamt tillstånd liksom de rödlistade arter som hittats i området t ex kandelabersvamp och veckticka.
- Att bevara de äldre, grova ekar som är en rest av tidigare markanvändning då området var en hagmark.

Beskrivning av reservatet och skälen för beslutet

Haga hage är ett område med i lövblandad barrskog som inom sin begränsade areal (22,8 ha) rymmer ovanligt många värdefulla naturmiljöer. Vissa bestånd har en medelålder på 120 år men det finns även träd som är betydligt äldre. Reservatet är beläget på en höjd som omges av planterad, yngre granskog. Haga hage ligger under Ånhammar Säteris ägor och har i äldre tider nyttjats som betesmark. Området är sedan många år igenvuxet med skog men några äldre, vidkroniga ekar i den sydöstra branten vittnar om att området tidigare varit mer öppet. Landskapet kring Ånhammars Säteri är av riksintresse för kulturmiljövården som ett herrgårdslandskap.

Reservatet består i huvudsak av örtrik skog med gamla granar och lövträd, särskilt asp, men här finns även mindre områden hållmarkstallskog, ekdominerad ädellövskog och lövsumpskog. Många aspar är grova och döende med stor förekomst av bohål av betydelse för hålbbyggande fåglar. På asp växer också de rödlistade svamparna kandelabersvamp, veckticka och prakttagging. Det är särskilt bland svamparna man hittar intressanta arter i detta reservat men även bland lavar och mossor finns en del sällsynta arter t ex fällmossa och liten punktlav. Uppe på berget, söder om kraftledningsgatan som skär genom reservatet, finns ett mindre område med gammal hållmarkstallskog. I sydbranten en del grova träd av tall, ek, asp och lind, en del död asp, gran och tall, mosklädda stenblock och ett antal gamla ekar och lindar.

I reservatet Haga hage ingår också små arealer av äldre barrskog med gran och tall med visst lövinslag, ung aspskog, samt en del ung gallrad tallskog. Denna skog bör på sikt utvecklas till gammal aspskog med gamla och döda träd och gammal barrskog rik på nyckelelement och därigenom utgöra nya värdekärnor dit arterna kan sprida sig. Något hektar med ung tallskog är medtaget i reservatet av arronderingsskäl.

Allmänheten kan i reservatet besöka en välutvecklad lövblandad barrskog. Från de högsta delarna kan man blicka ut över landskapet i söder. Objektet är lätt att nå till fots från allmän väg. Det finns inga stigar eller andra anläggningar för friluftslivet i området.

Området hyser flera naturtyper som ingår i Natura 2000 och som Sverige har ett ansvar för att skydda. På grund av Haga hages höga naturvärden och behov av långsiktigt skydd bedöms ett förordnande som naturreservat ge de bästa förutsättningarna för att bevara området. Förutsättningarna för att bevara och på sikt utveckla naturvärdena i området anses som goda om skogen sköts efter de riktlinjer som ges i skötselplanen.

Huvuddelen av naturreservatet ligger inom ett område som omfattas av bestämmelserna enligt 4 kapitlet miljöbalken.

Länsstyrelsen finner i enlighet med 5 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. att beslut om att avsätta området som naturreservat är väl förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Beslutet överensstämmer också med miljö kvalitetsmålet "Levande skogar".

Vid den intresseprövning mot enskilda intressen som länsstyrelsen har gjort enligt 7 kap 25 § MB bedöms att de inskränkningar som föreslås i enskilds rätt att använda mark eller vatten, inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver länsstyrelsen följande.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att inom reservatet

1. uppföra byggnad eller anläggning
2. anlägga väg
3. anlägga luft- eller markledning annat än i befintlig kraftledningsgata
4. uppföra stängsel eller hägnad
5. anordna upplag
6. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna
7. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd utöver vad som krävs för skötsel av befintlig kraftledningsgata
8. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
9. framföra motordrivet fordon annat än för skötsel av befintlig kraftledningsgata samt vid uttransport av fällt vilt
10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
11. kalka eller gödsla mark eller vatten

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning av informationstavla i anslutning till reservatet på plats som framgår av skötselplanen
3. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
2. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs

2004-12-03

511-2905-2003

3. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift
4. utan länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet
5. utan länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse för syftena med reservatet är bl a:

Reservatet är ett Natura 2000-område och därför krävs enligt 7 kap 28a-b §§ MB krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i området.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § i förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

Ärendets handläggning

På initiativ av tidigare ägare till Ånhammars Säteri har området under lång tid avsatts som ett så kallat privat reservat, d v s man beslöt sig för att på eget bevåg avstå avverkningar. Områdets naturvärden uppmärksammades i samband med skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. Haga hage blev sedan godkänt av regeringen som ett av Sveriges bidrag till EU:s nätverk av skyddad natur, Natura 2000. Förslag till beslut för Haga hage naturreservat gick ut på remiss i oktober 2004. Skogsvårdsstyrelsen, Svenska Kraftnät, Föreningen Sörmlands Ornitologer och Gnesta kommun har yttrat sig i ärendet. I alla yttranden har man ställt sig positiv till beslutet och endast smärre ändringar har inarbetats i beslutet.

Beslutande i detta ärende har varit landshövding Bo Holmberg. I den slutliga handläggningen har länsråd Leif Byman, enhetschef Patrik Nissen, samt naturvårdshandläggarna Camilla Ährlund och Cecilia Nygren deltagit, den sistnämnda som föredragande.

Bo Holmberg

Cecilia Nygren

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

BESLUT

6(6)

Datum

Dnr

2004-12-03

511-2905-2003

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar
4. Konsekvensutredning
5. Fastighetsförteckning